

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : A

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 7 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 40 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि भाग-I के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 7 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

5509/(Set : A)/ I

P. T. O.

(2)

5509/(Set : A)

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

3

ਜਾਂ

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

$2 \times 2 = 4$

(i) ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

(ii) ਅਧਿਆਪਕ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਡਰ ਸੀ?

(iii) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

ਭਾਗ - ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ **250** ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :

5

(i) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।

(ii) ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ।

(iii) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।

(iv) ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਸੈਰ।

(v) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ।

5509/(Set : A)/ I

4. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਫੀਸ-ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

5

ਜਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ : ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਿਛ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਤਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਘੋਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- (i) ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ? 2
- (iii) ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 1

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

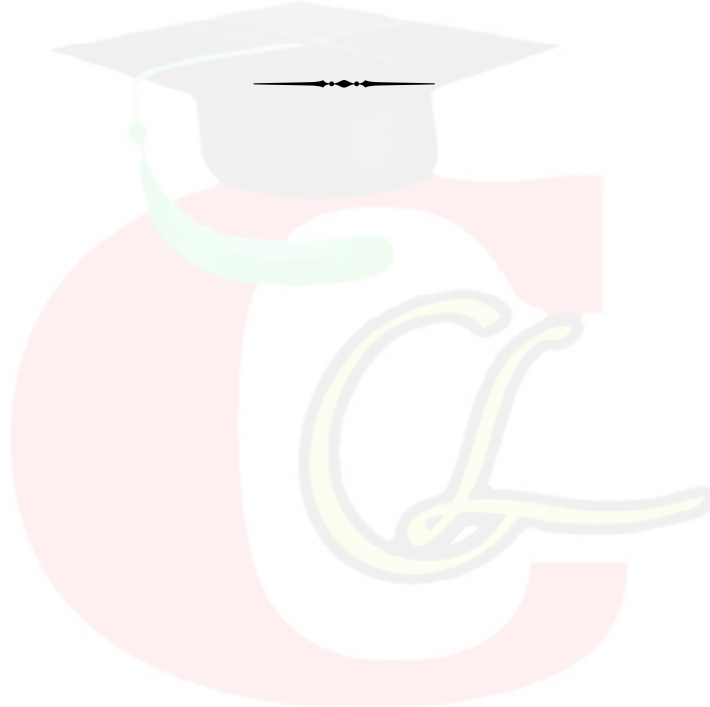
3 × 4 = 12

- (i) ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ?
- (ii) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਛਮੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?
- (iii) ਕਿਸਾਨ ਰਾਜੇ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਦਾ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ?
- (iv) ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਡਾ, ਕਲਾਮ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ?
- (v) ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ?
- (vi) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

$2 \times 3 = 6$

- (i) ਫੁੱਲ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ?
- (ii) 'ਨਾਸ਼ਕਰੇ' ਕੌਣ ਹਨ ?
- (iii) ਤੋਤਾ ਤੇ ਮੈਨਾ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ?
- (iv) ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ?

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

SET : A

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - II

(वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

- ਕ੍ਰਪਯਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਭਾਗ-II ਕੇ ਫ਼ਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੁਫ਼ਿਤ ਪ੍ਰਫ਼ਟ 4 ਤਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 40 ਹੈਂ।
- ਪਰੀਕਸ਼ਾਰਥੀ ਅਪਨਾ ਰੋਲ ਨੰ੦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪਰ ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋਂ।
- ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰਵ ਯਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਕਸ਼ਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨਤ ਫ਼ਸ ਸਮਬੰਧ ਮੈਂ ਕੋਫ਼ੀ ਭੀ ਫ਼ਾਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਯੇਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

भाग - ॐ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
2. ਉਹ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ) 1
3. 'ਸ਼ਾਲਾ' ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
4. 'ਸਰ' ਅਗੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
5. ਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ) 1
(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਤਿੰਨ
(ੲ) ਪੰਜ (ਸ) ਸੱਤ
6. ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ : 1
(ੳ) ਬੋਹਤ (ਅ) ਪਾਣੀ
(ੲ) ਸੇਹਰਾ (ਸ) ਹੀਮਾਲਾ

5509/(Set : A)/ II

P. T. O.

7. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਸਸਤਾ ਰੋਵੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਮਹਿੰਗਾ ਰੋਵੇ
8. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ, ਦੇ ਹੋਰ, ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ।
9. ਵਾਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : 1
ਮੋਹਨ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੀ ਹੈ।
10. ਭੌਂਕਦਾ ਕੁੱਤਾ ਕਾਲਾ ਹੈ। (ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ) 1
11. ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ।
12. ਮੋਹਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈ। (ਨਾਂਹਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
13. ਸਭ ਨੂੰ 'ਬਚਪਨ' ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਬਚਪਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ? 1
(ੳ) ਆਮ ਨਾਂਵ (ਅ) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
(ੲ) ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (ਸ) ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ
14. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। (ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉ) 1
15. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ।
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :**
16. 'ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:੩' ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ? 1
17. ਦਸ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਜੋਤ ਬਾਲੀ? 1
18. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦੇਖਿਆ? 1
19. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਮੰਮੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ? 1
20. ਭੇਸ ਵਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? 1

ਭਾਗ - ਅ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

- 21.** ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
 (ੳ) ਹੰਸਰਾਜ (ਅ) ਭਾਈ ਜੇਠਾ
 (ੲ) ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ (ਸ) ਮਰਦਾਨਾ
- 22.** ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਹੋਈ? 1
 (ੳ) ਜੁਲਾਈ 2005 (ਅ) ਜੁਲਾਈ 2010
 (ੲ) ਜੁਲਾਈ 2015 (ਸ) ਜੁਲਾਈ 2020
- 23.** ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ? 1
 (ੳ) ਮਾਂ (ਅ) ਭੈਣ
 (ੲ) ਚਾਚੀ (ਸ) ਮਾਸੀ
- 24.** ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਨ? 1
 (ੳ) ਧਾਰਮਕ (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ
 (ੲ) ਪੁਰਾਤਨ (ਸ) ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ
- 25.** ਗਿਰਝ ਕਿਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈ? 1
 (ੳ) ਛਿਪਕਲੀ (ਅ) ਗਾਂ
 (ੲ) ਮੱਝ (ਸ) ਡੱਡੂ
- 26.** 'ਮਾਸੀ' ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਹਿੰਦੀ (ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ (ਸ) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ
- 27.** ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਰੁੱਖ (ਅ) ਚੌਕੀਦਾਰ
 (ੲ) ਨੇਤਾ (ਸ) ਨੌਕਰ
- 28.** ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਮਲੇਰੀਆ (ਅ) ਹਊਮੈ
 (ੲ) ਕੈਂਸਰ (ਸ) ਪੀਲੀਆ

29. ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਅਸਾਮ (ਅ) ਬੰਗਾਲ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬ (ਸ) ਹਰਿਆਣਾ
30. 'ਲਾਡੋ' ਅਖਵਾਉਣਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਧੀ ਨੂੰ (ਅ) ਮਾਂ ਨੂੰ
 (ੲ) ਨੂੰਹ ਨੂੰ (ਸ) ਪਤਨੀ ਨੂੰ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

31. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਈਅਰਫੋਨ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ? 1
32. ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ? 1
33. ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 1
34. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ? 1
35. ਚਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1
36. ਰਜਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ? 1
37. ਬੁੱਢੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ? 1
38. ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ? 1
39. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ? 1
40. ਅਲਾਣੀ ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 7 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 40 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि भाग-I के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 7 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

5509/(Set : B)/ I

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 2 × 2 = 4

- (i) ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?
- (ii) ਅਧਿਆਪਕ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਡਰ ਸੀ?
- (iii) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

2. ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ? 3

ਜਾਂ

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਅ

3. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਫੀਸ-ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। 5

ਜਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ : ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਿਛ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਗਿਆਨ

(3)

5509/(Set : B)

ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਤਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਘੋਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- (i) ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ? 2
- (iii) ਪੈਰੋ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 1

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਚਾਰ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 3 × 4 = 12

- (i) ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ?
- (ii) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਛਮੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?
- (iii) ਕਿਸਾਨ ਰਾਜੇ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਦਾ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ?
- (iv) ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ?
- (v) ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ?
- (vi) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 2 × 3 = 6

- (i) ਫੁੱਲ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ?
- (ii) 'ਨਾਸ਼ਕਰੇ' ਕੌਣ ਹਨ?
- (iii) ਤੋਤਾ ਤੇ ਮੈਨਾ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ?
- (iv) ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ?

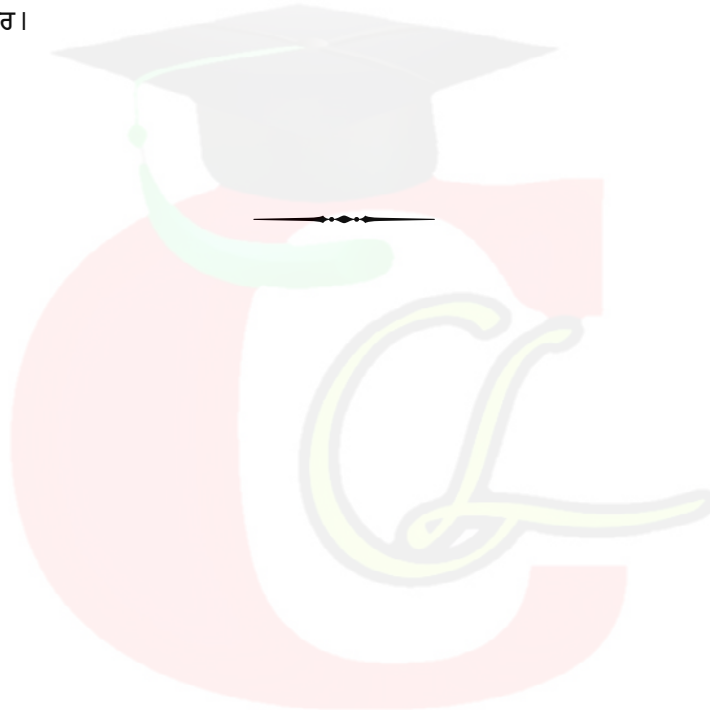
5509/(Set : B)/ I

P. T. O.

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ **250** ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :

5

- (i) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।
- (ii) ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ।
- (iii) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।
- (iv) ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਸੈਰ।
- (v) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ।

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - II

(वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

-
- ਕ੍ਰਪਯਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਭਾਗ-II ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸੁਦ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਥ 4 ਤਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 40 ਹੈਂ।
 - ਪਰੀਖਾਰਥੀ ਅਪਨਾ ਰੋਲ ਨੰ੦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪਰ ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੇਂ।
 - ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉੱਤਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰਵ ਯਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਖਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨਤ ਇਸ ਸਮਬੰਧ ਮੇਂ ਕੋਓਂ ਭੀ ਢਾਕਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਯੇਗਾ।
-

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

भाग - ॐ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ) 1
(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਤਿੰਨ
(ੲ) ਪੰਜ (ਸ) ਸੱਤ
2. ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ : 1
(ੳ) ਬੋਹਤ (ਅ) ਪਾਣੀ
(ੲ) ਸੇਹਰਾ (ਸ) ਹੀਮਾਲਾ
3. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਸਸਤਾ ਰੋਵੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਮਹਿੰਗਾ ਰੋਵੇ
4. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ, ਦੇ ਹੋਰ, ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ।

5509/(Set : B)/ II

P. T. O.

5. ਵਾਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
ਮੋਹਨ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੀ ਹੈ। 1
6. ਭੌਂਕਦਾ ਕੁੱਤਾ ਕਾਲਾ ਹੈ। (ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ) 1
7. ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ :
ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ। 1
8. ਮੋਹਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈ। (ਨਾਂਹਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
9. ਸਭ ਨੂੰ 'ਬਚਪਨ' ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਬਚਪਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ?
(ੳ) ਆਮ ਨਾਂਵ (ਅ) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
(ੲ) ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (ਸ) ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ 1
10. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। (ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉ) 1
11. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ :
ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ। 1
12. ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
13. ਉਹ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ) 1
14. 'ਸ਼ਾਲਾ' ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
15. 'ਸਰ' ਅਗੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :
16. ਦਸ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਜੋਤ ਬਾਲੀ? 1
17. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦੇਖਿਆ? 1
18. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਮੰਮੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ? 1
19. ਭੇਸ ਵਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? 1
20. 'ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:੩' ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ? 1

ਭਾਗ - ਅ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

- 21.** ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ ? 1
 (ੳ) ਮਾਂ (ਅ) ਭੈਣ
 (ੲ) ਚਾਚੀ (ਸ) ਮਾਸੀ
- 22.** ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਨ ? 1
 (ੳ) ਧਾਰਮਕ (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ
 (ੲ) ਪੁਰਾਤਨ (ਸ) ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ
- 23.** ਗਿਰਝ ਕਿਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈ ? 1
 (ੳ) ਛਿਪਕਲੀ (ਅ) ਗਾਂ
 (ੲ) ਮੱਝ (ਸ) ਡੱਡੂ
- 24.** 'ਮਾਸੀ' ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ? 1
 (ੳ) ਹਿੰਦੀ (ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ (ਸ) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ
- 25.** ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ ? 1
 (ੳ) ਰੁੱਖ (ਅ) ਚੌਕੀਦਾਰ
 (ੲ) ਨੇਤਾ (ਸ) ਨੌਕਰ
- 26.** ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ? 1
 (ੳ) ਮਲੇਰੀਆ (ਅ) ਹਊਮੈ
 (ੲ) ਕੈਂਸਰ (ਸ) ਪੀਲੀਆ
- 27.** ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ? 1
 (ੳ) ਅਸਾਮ (ਅ) ਬੰਗਾਲ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬ (ਸ) ਹਰਿਆਣਾ
- 28.** 'ਲਾਡੋ' ਅਖਵਾਉਣਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ? 1
 (ੳ) ਧੀ ਨੂੰ (ਅ) ਮਾਂ ਨੂੰ
 (ੲ) ਨੂੰਹ ਨੂੰ (ਸ) ਪਤਨੀ ਨੂੰ

29. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
 (ੳ) ਹੰਸਰਾਜ (ਅ) ਭਾਈ ਜੇਠਾ
 (ੲ) ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ (ਸ) ਮਰਦਾਨਾ
30. ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਹੋਈ? 1
 (ੳ) ਜੁਲਾਈ 2005 (ਅ) ਜੁਲਾਈ 2010
 (ੲ) ਜੁਲਾਈ 2015 (ਸ) ਜੁਲਾਈ 2020

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

31. ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 1
32. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ? 1
33. ਚਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1
34. ਰਜਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ? 1
35. ਬੁੱਢੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ? 1
36. ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ? 1
37. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ? 1
38. ਅਲਾਣੀ ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1
39. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਈਅਰਫੋਨ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ? 1
40. ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ? 1

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : C

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 7 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 40 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि भाग-I के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 7 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

5509/(Set : C)/ I

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਗੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

3

ਜਾਂ

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

2 × 2 = 4

(i) ਬੱਚੇ ਦਾ ਗੱਥ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

(ii) ਅਧਿਆਪਕ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਡਰ ਸੀ?

(iii) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

ਭਾਗ - ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ : ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਿਛ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਤਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਘੋਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(i) ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

2

(ii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ?

2

(iii) ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ।

1

5509/(Set : C)/ I

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਚਾਰ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 3 × 4 = 12
- (i) ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ?
- (ii) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਛਮੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
- (iii) ਕਿਸਾਨ ਰਾਜੇ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਦਾ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ ?
- (iv) ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ?
- (v) ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ?
- (vi) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ?
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 2 × 3 = 6
- (i) ਫੁੱਲ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ?
- (ii) 'ਨਾਸ਼ਕਰੇ' ਕੌਣ ਹਨ ?
- (iii) ਤੋਤਾ ਤੇ ਮੈਨਾ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ?
- (iv) ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ?
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ **250** ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ : 5
- (i) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।
- (ii) ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ।
- (iii) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।
- (iv) ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਸੈਰ।
- (v) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ।

7. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਫੀਸ-ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

5

ਜਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਬਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

SET : C

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - II

(वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

-
- ਕ੍ਰਪਯਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਭਾਗ-II ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸੁਦ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਥ 4 ਤਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 40 ਹੈਂ।
 - ਪਰੀਖਾਰਥੀ ਅਪਨਾ ਰੋਲ ਨੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪਰ ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੇਂ।
 - ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰਕ ਯਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਕ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਖਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨਤ ਇਸ ਸਮਬੰਧ ਮੇਂ ਕੋਓਂ ਭੀ ਫਾਕਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਯੇਗਾ।
-

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

भाग - ॐ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਵਾਕ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
ਮੋਹਨ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੀ ਹੈ। 1
2. ਭੌਂਕਦਾ ਕੁੱਤਾ ਕਾਲਾ ਹੈ। (ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ) 1
3. ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ।
4. ਮੋਹਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈ। (ਨਾਂਹਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
5. ਸਭ ਨੂੰ 'ਬਚਪਨ' ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਬਚਪਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ? 1
(ੳ) ਆਮ ਨਾਂਵ (ਅ) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
(ੲ) ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (ਸ) ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ

5509/(Set : C)/ II

P. T. O.

6. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। (ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉ) 1
7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ।
8. ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
9. ਉਹ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ) 1
10. 'ਸ਼ਾਲਾ' ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
11. 'ਸਰ' ਅਗੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
12. ਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ) 1
(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਤਿੰਨ
(ੲ) ਪੰਜ (ਸ) ਸੱਤ
13. ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ : 1
(ੳ) ਬੋਹਤ (ਅ) ਪਾਣੀ
(ੲ) ਸੇਹਰਾ (ਸ) ਹੀਮਾਲਾ
14. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਸਸਤਾ ਰੋਵੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਮਹਿੰਗਾ ਰੋਵੇ
15. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ, ਦੇ ਹੋਰ, ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ।
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :
16. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦੇਖਿਆ? 1
17. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਮੰਮੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ? 1
18. ਭੇਸ ਵਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? 1
19. 'ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:੩' ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ? 1
20. ਦਸ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਜੋਤ ਬਾਲੀ? 1

ਭਾਗ - ਅ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

- 21.** ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਮਲੇਰੀਆ (ਅ) ਹਊਮੈ
 (ੲ) ਕੈਂਸਰ (ਸ) ਪੀਲੀਆ
- 22.** ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਅਸਾਮ (ਅ) ਬੰਗਾਲ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬ (ਸ) ਹਰਿਆਣਾ
- 23.** 'ਲਾਡੋ' ਅਖਵਾਉਣਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਧੀ ਨੂੰ (ਅ) ਮਾਂ ਨੂੰ
 (ੲ) ਨੂੰਹ ਨੂੰ (ਸ) ਪਤਨੀ ਨੂੰ
- 24.** ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
 (ੳ) ਹੰਸਰਾਜ (ਅ) ਭਾਈ ਜੇਠਾ
 (ੲ) ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ (ਸ) ਮਰਦਾਨਾ
- 25.** ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਹੋਈ? 1
 (ੳ) ਜੁਲਾਈ 2005 (ਅ) ਜੁਲਾਈ 2010
 (ੲ) ਜੁਲਾਈ 2015 (ਸ) ਜੁਲਾਈ 2020
- 26.** ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ? 1
 (ੳ) ਮਾਂ (ਅ) ਭੈਣ
 (ੲ) ਚਾਚੀ (ਸ) ਮਾਸੀ
- 27.** ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਨ? 1
 (ੳ) ਧਾਰਮਕ (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ
 (ੲ) ਪੁਰਾਤਨ (ਸ) ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ
- 28.** ਗਿਰਝ ਕਿਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈ? 1
 (ੳ) ਛਿਪਕਲੀ (ਅ) ਗਾਂ
 (ੲ) ਮੱਝ (ਸ) ਡੱਡੂ

29. 'ਮਾਸੀ' ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਹਿੰਦੀ (ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ (ਸ) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ
30. ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਰੁੱਖ (ਅ) ਚੌਕੀਦਾਰ
 (ੲ) ਨੇਤਾ (ਸ) ਨੌਕਰ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

31. ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ? 1
32. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ? 1
33. ਅਲਾਣੀ ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1
34. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਈਅਰਫ਼ੋਨ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ? 1
35. ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ? 1
36. ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 1
37. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ? 1
38. ਚਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1
39. ਰਜਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ? 1
40. ਬੁੱਢੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ? 1

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 7 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 40 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि भाग-I के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 7 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

5509/(Set : D)/ I

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 2 × 2 = 4

- (i) ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?
- (ii) ਅਧਿਆਪਕ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਡਰ ਸੀ?
- (iii) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

2. ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ? 3

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਾਂ

ਭਾਗ - ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 3 × 4 = 12

- (i) ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ?
- (ii) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਛਮੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?
- (iii) ਕਿਸਾਨ ਰਾਜੇ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਦਾ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ?
- (iv) ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ?
- (v) ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ?
- (vi) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

5509/(Set : D)/ I

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 2 × 3 = 6

- (i) ਫੁੱਲ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ?
- (ii) 'ਨਾਸ਼ਕਰੇ' ਕੌਣ ਹਨ ?
- (iii) ਤੋਤਾ ਤੇ ਮੈਨਾ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ?
- (iv) ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ?

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ **250** ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ : 5

- (i) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।
- (ii) ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ।
- (iii) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।
- (iv) ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਸੈਰ।
- (v) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ।

6. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਫੀਸ-ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। 5

ਜਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ : ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਿਛ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਗਿਆਨ

(4)

5509/(Set : D)

ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਤਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਘੋਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- (i) ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ? 2
- (iii) ਪੈਰੋ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 1

5509/(Set : D)/ I

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5509

Series : Sec. April/2022

Roll No.

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - II

(वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

-
- ਕ੍ਰਪਯਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਭਾਗ-II ਕੇ ਫ਼ਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੁਦ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਥ 4 ਤਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 40 ਹੈਂ।
 - ਪਰੀਕਸ਼ਾਰਥੀ ਅਪਨਾ ਰੋਲ ਨੰ੦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪਰ ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋਂ।
 - ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰ੍ਵ ਯਫ਼ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰ੍ਣ ਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਕਸ਼ਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨ੍ਤ ਫ਼ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧ ਮੈਂ ਕੋਫ਼ੀ ਭੀ ਫ਼ਾਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਯੇਗਾ।
-

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

भाग - ॐ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਮੋਹਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈ। (ਨਾਂਹਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
2. ਸਭ ਨੂੰ 'ਬਚਪਨ' ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਬਚਪਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ? 1
(ੳ) ਆਮ ਨਾਂਵ (ਅ) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
(ੲ) ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (ਸ) ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ
3. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। (ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉ) 1
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ।
5. ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਬਣਾਉ) 1
6. ਉਹ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ) 1

5509/(Set : D)/ II

P. T. O.

7. 'ਸ਼ਾਲਾ' ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
8. 'ਸਰ' ਅਗੇਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉ। 1
9. ਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ) 1
 (ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਤਿੰਨ
 (ੲ) ਪੰਜ (ਸ) ਸੱਤ
10. ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ : 1
 (ੳ) ਬੋਹਤ (ਅ) ਪਾਣੀ
 (ੲ) ਸੇਹਰਾ (ਸ) ਹੀਮਾਲਾ
11. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
 ਸਸਤਾ ਰੋਵੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਮਹਿੰਗਾ ਰੋਵੇ
12. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ : 1
 ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ, ਦੇ ਹੋਰ, ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ।
13. ਵਾਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : 1
 ਮੋਹਨ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੀ ਹੈ।
14. ਭੌਂਕਦਾ ਕੁੱਤਾ ਕਾਲਾ ਹੈ। (ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ) 1
15. ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ : 1
 ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ।
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :**
16. ਭੇਸ ਵਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? 1
17. 'ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:੩' ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ? 1
18. ਦਸ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਜੋਤ ਬਾਲੀ? 1
19. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦੇਖਿਆ? 1
20. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਮੰਮੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ? 1

ਭਾਗ - ਅ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

21. 'ਮਾਸੀ' ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਹਿੰਦੀ (ਅ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ (ਸ) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ
22. ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਰੁੱਖ (ਅ) ਚੌਕੀਦਾਰ
 (ੲ) ਨੇਤਾ (ਸ) ਨੌਕਰ
23. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਮਲੇਰੀਆ (ਅ) ਹਊਮੈ
 (ੲ) ਕੈਂਸਰ (ਸ) ਪੀਲੀਆ
24. ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 1
 (ੳ) ਅਸਾਮ (ਅ) ਬੰਗਾਲ
 (ੲ) ਪੰਜਾਬ (ਸ) ਹਰਿਆਣਾ
25. 'ਲਾਡੋ' ਅਖਵਾਉਣਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਧੀ ਨੂੰ (ਅ) ਮਾਂ ਨੂੰ
 (ੲ) ਨੂੰਹ ਨੂੰ (ਸ) ਪਤਨੀ ਨੂੰ
26. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
 (ੳ) ਹੰਸਰਾਜ (ਅ) ਭਾਈ ਜੇਠਾ
 (ੲ) ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ (ਸ) ਮਰਦਾਨਾ
27. ਡਾ. ਕਲਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਹੋਈ? 1
 (ੳ) ਜੁਲਾਈ 2005 (ਅ) ਜੁਲਾਈ 2010
 (ੲ) ਜੁਲਾਈ 2015 (ਸ) ਜੁਲਾਈ 2020
28. ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ? 1
 (ੳ) ਮਾਂ (ਅ) ਭੈਣ
 (ੲ) ਚਾਚੀ (ਸ) ਮਾਸੀ

29. ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਨ ? 1
 (ੳ) ਧਾਰਮਕ (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ
 (ੲ) ਪੁਰਾਤਨ (ਸ) ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ
30. ਗਿਰਝ ਕਿਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈ ? 1
 (ੳ) ਛਿਪਕਲੀ (ਅ) ਗਾਂ
 (ੲ) ਮੱਝ (ਸ) ਡੱਛੂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

31. ਚਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? 1
32. ਰਜਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ ? 1
33. ਬੁੱਢੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ? 1
34. ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ ? 1
35. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ? 1
36. ਅਲਾਣੀ ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 1
37. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਈਅਰਫ਼ੋਨ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ ? 1
38. ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ? 1
39. ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? 1
40. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ? 1

